

Centenar constituțional (1923–2023)

1991–2023: Revizuirea Constituției – între exigențele dreptului și dezideratele politicului – 23 februarie 2023, on-line –

În cadrul ciclului de conferințe cu tema *Tradiția constituțională și perspectivele constituționalismului în România*, consacrat aniversării centenarului Constituției României din 29 martie 1923, Institutul de Cercetări Juridice „Acad. Andrei Rădulescu” al Academiei Române (I.C.J.) organizează pentru această lună prelegerea-dezbatere *1991–2023: Revizuirea Constituției – între exigențele dreptului și dezideratele politicului*

În lumina celor mai bine de trei decenii scurse de la intrarea lor în vigoare, dispozițiile constituționale referitoare la inițiativa (art. 146), procedura (art. 147) și limitele (art. 148) revizuirii Constituției apar ca deosebit de restrictive, consacrand prin excelență o constituție de tip rigid. Deși revizuirea s-a aflat aproape în permanență pe agenda unor partide politice, grupuri sociale ori platforme ideologice, singurul demers finalizat prin referendum și intrarea în vigoare a unei legi de revizuire a fost cel justificat în anul 2003 în principal prin necesitatea punerii de acord a textului constituțional cu exigențele „Integrării euroatlantice” (art. 145¹ și 145²). În vreme ce dispozițiile referitoare la *inițiativa și procedura revizuirii* au drept scop garantarea stabilității Constituției, a cărei revizuire este astfel condiționată de existența consensului *politic și social*, cele care privesc *limitele revizuirii* statuează imposibilitatea *juridică* a schimbării unor repere fundamentale ale ordinii constituționale înseși. Dacă experiența din 1923 a arătat cum revizuirea Constituției în vigoare realizată cu încălcarea dispozițiilor privind procedura de revizuire se poate realiza juridic în forma unei Constituții noi, iar astăzi s-ar putea discuta în continuare în ce măsură ar fi posibilă o revizuire *explicită* a dispozițiilor privind limitele revizuirii, credem că dezbaterile din ultima perioadă au adus în prim-plan ceea ce am putea numi problema limitelor *implicite* ale revizuirii – nu numai *supremația Constituției* și garantarea ei de către CCR inclusiv la nivelul reglementărilor comunitare cu caracter obligatoriu (art. 145¹ alin. 2), ci și exercitarea în comun cu celelalte state membre a competențelor prevăzute în tratatele constitutive ale UE exclusiv în condiții de *egalitate juridică între toate statele membre* ale UE – în raport cu care o revizuire implicită a Constituției trebuie considerată neconstituțională.

Și în această privință reflecția doctrinară este chemată să analizeze și concluzioneze deopotrivă asupra situației mecanismelor și mijloacelor revizuirii, cât și a provocărilor modernizării așezământului statal pe această cale pentru a-i garanta funcționalitatea și perenitatea sa.

În cadrul manifestării doamna prof. univ. dr. Simina Tănăsescu, judecător la Curtea Constituțională a României (CCR), va susține comunicarea: *1991–2023: Revizuirea Constituției – între exigențele dreptului și dezideratele politicului*.

Cuvântul de deschidere și concluziile vor fi prezentate de prof. univ. dr. Mircea Duțu, directorul ICJ.

Prelegerea-dezbatere va avea loc joi, 23 februarie 2023, între orele 11⁰⁰–13⁰⁰, și va fi transmisă pe juridice.ro